

ДІАНА ВИХРИСТЮК

СПЕЦИФІКА ВІЗУАЛЬНОГО ФРЕЙМІНГУ ВІЙНИ В INSTAGRAM-АКАУНТІ BBC NEWS UKRAINIAN

У сучасній системі масмедіа візуальний контент перестав бути просто ілюстрацією до тексту, перетворившись на самостійний інструмент формування смислів. Особливого значення це набуває в умовах воєнних конфліктів, де кожне зображення несе потужний емоційний та ідеологічний заряд. Instagram-акаунт видання «BBC News Ukrainian» (@bbc_ua) є унікальним об'єктом для дослідження, оскільки він поєднує жорсткі корпоративні стандарти британської неупередженості (due impartiality) з необхідністю функціонувати в полі емоційно випаленого українського медіапростору. Специфіка візуального фреймінгу війни цим медіа полягає у свідомому відході від сенсаційності та фокусуванні на людському вимірі трагедії через чітко вивірені композиційні й тематичні шаблони.

Аналізуючи публікації видання, можна чітко простежити домінування фрейму «гуманітарні наслідки» над фреймом «суто мілітарна хроніка». На відміну від багатьох національних медіа, які часто концентруються на демонстрації знищеної техніки ворога або динамічних кадрах бойових дій, візуальний ряд «BBC News Ukrainian» зосереджений на людині у стані кризи. Яскравим прикладом цього є серії фотокарток та Reels, присвячені евакуації цивільного населення з прифронтових зон Донеччини та Харківщини. На цих світлинах ключовими композиційними елементами стають великі плани обличч, очі літніх людей, зафіксовані в момент залишення домівок, або ж руки волонтерів, що тримають домашніх улюбленців. Такий візуальний підхід переводить фокус аналізу з макрорівня геополітики на мікрорівень особистої драми, що повністю відповідає західній гуманістичній традиції репортажу.

Окремим аспектом фреймінгу є специфіка репрезентації українських військовослужбовців. Замість плакатних, героїзованих образів, притаманних офіційним державним каналам комунікації, «BBC News Ukrainian» використовує фрейм «повсякденної стійкості». Візуальний контент часто показує військових у моменти відпочинку, рефлексії або безпосередньої рутинної роботи в окопах. Обличчя захисників зазвичай зафіксовані без ретуші, з помітними слідами втоми, що підкреслює високу ціну опору. Цей прийом демифологізує війну, роблячи образ воїна ближчим і зрозумілішим для цивільного глядача, але водночас викликає глибоку емпатію та повагу через реалістичність зображуваного.

Важливу роль у візуальній архітектурі Instagram-сторінки видання відіграє інфографічний фреймінг. Оскільки Instagram вимагає високої динаміки сприйняття, складні аналітичні матеріали (наприклад, про просування лінії фронту, демографічні втрати чи обсяги міжнародної допомоги) редакція пакує у багатосторінкові картки (каруселі). Специфіка цього фреймінгу полягає у суворій мінімалістичній естетиці: використання фірмового червоно-біло-чорного брендингу BBC, стримана типографіка та відсутність зайвих декоративних елементів. Карти бойових дій подаються без емоційних маркерів, у нейтральних кольорових гамах, що візуально дистанціює глядача від жахів війни, стимулюючи раціональне, а не афективне сприйняття інформації. Таким чином, медіа маркує себе як надійне джерело верифікованих даних у хаосі інформаційної війни.

Також варто звернути увагу на фрейм «руйнації та відновлення», де матеріальні наслідки обстрілів українських міст подаються через контраст або через фіксацію деталей. Наприклад, у фоторепортажах із деокупованих або зруйнованих територій фотографи видання часто фокусують об'єкти на побутових дрібницях — дитячій іграшці серед цегли, обгорілому фортепіано в розбомбленому будинку культури чи вцілілій квілці на підвіконні. Ці деталі працюють як потужні метафори знівеченого мирного життя. Показово, що навіть у найнайважливіших візуальних сюжетах редакція намагається завершувати карусель знімків або відео кадрами, які символізують життєздатність: роботою комунальників, які прибирають скло, або місцевими жителями, що допомагають одне одному.

Посилаючись на практику функціонування акаунту, дослідники та медіааналітики (зокрема, у моніторингах Інституту масової інформації та Детектор Медіа, які регулярно аналізують дотримання стандартів українськими службами іноземних мовників) зазначають, що візуальна політика «BBC News Ukrainian» у соцмережах є прикладом «холодного репортажу». Медіа уникає використання зображень із надмірним рівнем насилля (графічних фото поранених чи тіл загиблих без цензурування), що зумовлено не лише правилами безпеки самої платформи Instagram, але й свідомою редакційною політикою збереження психологічної дистанції. Сайти-агрегатори медіадосліджень підтверджують, що такий візуальний фреймінг дозволяє виданню залишатися авторитетним посередником, який транслює трагедію українського народу на міжнародному рівні крізь призму професійної відстороненості, конвертуючи емоції аудиторії у глибоке розуміння контексту війни.

Список використаних джерел

1. Офіційний аккаунт BBC News Ukrainian в Instagram (@bbc_ua). URL: https://www.instagram.com/bbc_ua/ (дата звернення: 27.05.2026).

Діана Вихристюк – здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Журналістика» факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Науковий керівник – Одобецька О.І., асистент кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

ДАРИНА ВОЙТ

УКРАЇНЬКА МОВА В МЕДІАПРОСТОРІ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ

В умовах сьогодення українська мова відіграє надзвичайно важливу роль як чинник національної ідентичності. Мову можна розглядати як засіб впливу на міжнародну спільноту, а також як інструмент боротьби за суверенітет нашої держави. Також варто зазначити, що від початку повномасштабного вторгнення можна спостерігати суттєве зростання частки українців, які спілкуються українською в медіапросторі. Крім того, це стосується вітчизняних медіа, які дедалі частіше обирають українську мову як основну для створення контенту. Це простежується як у традиційних ЗМІ, так і в цифрових платформах, наприклад – у соціальних мережах та онлайн-виданнях. Медіапростір у цьому контексті відіграє вагомий роль, адже відображає мовні зміни, а також активно на них впливає, формуючи таким чином нові мовні норми, сприяючи популяризації лексичних тенденцій та стилів спілкування. Поряд із позитивними зрушеннями постають також певні виклики, наприклад, поширення суржику, надмірне вживання іншомовних запозичень, збереження русизмів тощо. У зв'язку з цим актуальним є аналіз сучасного стану української мови в медіапросторі, визначення основних тенденцій її розвитку та окреслення проблем, що потребують подальшого вирішення.

Насамперед необхідно зазначити, що медіапростір є частиною інформаційного простору, що локалізується відповідно до певної матеріальної території та нематеріальної галузі. Окрім цього, він також обумовлює існування та діяльність засобів масової інформації,